

วารสารญี่ปุ่นศึกษา

Japanese Studies Journal

<http://www.asia.tu.ac.th>

ปีที่ 29 ฉบับที่ 2 ตุลาคม 2555 - มีนาคม 2556

Vol. 29 No. 2 October 2012 - March 2013

ISSN 0125-6416

เจ้าของ

สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถนนพหลโยธิน อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12121

Owner:

Institute of East Asian Studies, under the Patronage of Her Royal Highness Princess Maha Chakri

Sirindhorn, Thammasat University, Pathumthani 12121

กำหนดออก: ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 รอบเดือน เมษายน-กันยายน ฉบับที่ 2 รอบเดือน ตุลาคม-มีนาคม

Issued time: 2 issues per year (no.1 April-September, no.2 October-March)

Honorary Editorial Board บรรณาธิการเกียรติคุณ	
Prof.Dr.Charan Chantalakhana ศ.ดร.จรัญ จันทลักษณ์	Thammasat University Council, Thailand สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Prof.Dr.Phaissith Phipatanakul ศ.ดร.ไพศิษฐ์ พิพัฒกุล	Dhurakij Bundit University, Thailand มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
Prof.Dr.Siriluck Rotchanakitumnuai ศ.ดร.ศิริลักษณ์ โรจนกิจอำนวย	Faculty of Commerce and Accountancy, Thammasat University, Thailand คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Prof.Dr.Somkid Lertpaiboon ศ.ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์	Faculty of Law, Thammasat University, Thailand คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Prof.Dr.Somguk Tangemsirikul ศ.ดร.สมนึก ตังเดิมสิริกุล	Sirindhorn International Institute of Technology (SIIT), TU, Thailand สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Prof.Dr.Surapol Nitikraipoj ศ.ดร.สุรพล นิตโกไพจน์	Faculty of Law, Thammasat University, Thailand คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Editor-in-Chief บรรณาธิการบริหาร	
Assoc.Prof.Dr.Manyat Ruchiwit รศ.ดร.มรยาท รุจิรัชญ์	Faculty of Nursing, Thammasat University, Thailand คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Associate Editor รองบรรณาธิการ	
Assoc.Prof.Tasane Methapisit รศ.ทักษิณี เมธาพิสิฐ	Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Thailand คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Editorial Advisor Board คณะที่ปรึกษาของบรรณาธิการ	
Prof.Akio Kamiko Prof.Dr.Hiroki Agari Prof.Dr.Hiroshi Ehara Prof.Dr.Hiroshi Murayama Prof.Dr.Mamoru Matsuoka Prof.Dr.Yukito Katsuyama	School of Policy Science, Ritsumeikan University, Japan Department of Social and Human Studies, Shizuoka University, Japan Graduate School of Bioresources, Mie University, Japan College of Policy Science, Ritsumeikan University, Japan Center for Informatic Technologies & Networks, Mie University, Japan Department of Language and Literature, Shizuoka University, Japan
Review editors บรรณาธิการกลั่นกรอง	
Prof.Dr.Chaiwat Khamchoo ศ.ดร.ไชยวัฒน์ คำชู	Faculty of Political Science, Chulalongkorn University, Thailand คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Assoc.Prof.Dr.Chawin Leenabanchong ศ.ดร.ชวินทร์ ลีเนะบรรจง	Faculty of Economics, Thammasat University, Thailand คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Dr.Ilada Sattat ดร.ไอลดา สรรทพัต	Thepsatri Rajabhat University, Thailand มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
Dr.Kwanchira Sena ดร.ขวัญจิรา เสนา	The National Institute of Development Administration, Thailand คณะกรรมการสื่อสาร สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์
Asst.Prof.Dr.Nanchaya Mahakhan ผศ.ดร.นันทชาญา มหาขันธ์	Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University, Thailand คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
Assoc.Prof.Dr.Soyasuda Na Ranong รศ.ดร.สร้อยสุดา ณ ระนอง	Faculty of Humanities, Kasetsart University, Thailand คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Assoc.Prof.Dr.Suneerat Nearcharoensuk รศ.ดร.สุนัษรัตน์ เนียรเจริญสุข	Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Thailand คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Asst.Prof.Dr.Supatana Auehakeiat ผศ.ดร.สุพัฒน์ เอื้อทวีเกียรติ	Faculty of Engineering, Chulalongkorn University, Thailand คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Assoc.Prof.Warintorn Wuwongse รศ.วรินทร์ ววรงค์	Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Thailand คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Reviewers กรรมการกลั่นกรองประจำฉบับ	
Prof.Pensri Kanjanomai, ศ.เพ็ญศรี กาญจนไพบ	Faculty of Humanities, Kasetsart University, Thailand คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Assoc.Prof.Dr.Soyasuda Na Ranong รศ.ดร.สร้อยสุดา ณ ระนอง	Faculty of Humanities, Kasetsart University, Thailand คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Assoc.Prof.Dr.Bussaba Banchongmanee รศ.ดร.บุษบา บรรจงมณี	Faculty of Humanities, Kasetsart University, Thailand คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Dr.Yupaka Fukushima ดร.ยุพกา ฟุกุชิมะ	Faculty of Humanities, Kasetsart University, Thailand คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Asst.Prof.Dr.Pratoom Angurarohita ผศ.ดร.ประทุม อังกูรโรหิต	Faculty of Arts, Chulalongkorn University, Thailand คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Asst.Prof.Dr.Chommad Sithisarn ผศ.ดร.ชมมณเฑ สิตติสาร	Faculty of Arts, Chulalongkorn University, Thailand คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Prof.Bando Jitsuko อ.บันได จิตสึโกะ	Faculty of International Studies, Keiai University, Japan คณะศึกษาดังประเทศ มหาวิทยาลัยเคไค ประเทศญี่ปุ่น
Dr.Patcharaporn Kaewkitsadang ดร.พัชรพร แก้วกัญญาณัก	Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Thailand คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Assoc.Prof.Tasane Methapisit รศ.ทักษิณี เมธาพิสิฐ	Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Thailand คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Support Staff ฝ่ายสนับสนุน	
Mr.Wachira Rotruay นายวัชร รัตตรวย	Institute of East Asian Studies, Thammasat University, Thailand สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พิมพ์ที่: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ <http://www.tu.ac.th/org/tuprint>

Printing at: Thammasat Printing House, Tel.0-2564-3105-11 Fax.0-2564-3119

วัตถุประสงค์ในการพิมพ์

วารสารญี่ปุ่นศึกษาเป็นวารสารวิชาการ ราย 6 เดือน (2 ฉบับต่อปี) ที่โครงการญี่ปุ่นศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จัดพิมพ์ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาและงานวิจัยทุกด้านที่เกี่ยวกับญี่ปุ่นศึกษา ของ คณาจารย์ นักวิชาการ และ นักศึกษาระดับปริญญาโทและเอก
2. เพื่อเป็นเวทีให้คณาจารย์ นักวิชาการ และนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ใช้วารสารเป็นแหล่งต่อยอดองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและการพัฒนาประเทศชาติ ในเชิงบูรณาการ
3. เพื่อรายงานให้ผู้อ่านทราบถึงกิจกรรมวิชาการของโครงการญี่ปุ่นศึกษาเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือกับองค์กร ในเครือข่ายพันธมิตร

วารสารญี่ปุ่นศึกษาประกอบด้วย บทความวิจัย บทความวิชาการที่ไม่เคยตีพิมพ์ที่ไหนมาก่อน บทความทบทวนวรรณกรรม บทความปริทัศน์ และรายงานสัมมนา บทความพิเศษ ในบางกรณีอาจตีพิมพ์บทความพิเศษ หรือ วารสารฉบับพิเศษ บทความสามารถเขียนเป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ หรือ ภาษาญี่ปุ่นก็ได้ โดยบทความที่ไม่ได้เขียนเป็นภาษาอังกฤษจะต้องมีบทคัดย่อภาษาอังกฤษด้วย วารสารมีการตีพิมพ์เป็นรูปเล่มและเผยแพร่แบบออนไลน์ บทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์จะต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบเบื้องต้นโดยกองบรรณาธิการ และการทบทวนโดยผู้รู้เสมอ ก่อนด้วยระบบปกปิดชื่อ ข้อความและข้อคิดเห็นต่างๆ ในบทความของผู้เขียน บทความนั้นๆ กองบรรณาธิการวารสารญี่ปุ่นศึกษาไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอกแต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

Aim and Scope

The Japanese Studies Journal is an academic journal of Institute of East Asian Studies under the patronage of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, Thammasat University, and is published half yearly (2 issues per year). The Journal has following policy:

1. To provide scholars, practitioners and graduate students a channel for dissemination research outputs related to Japanese studies in all aspects.
2. To establish a platform for scholars, practitioners and graduate students to share knowledge and experiences and utilize the journal as a valuable resource to increase the body of knowledge that benefit society and national integrated development.
3. To inform readers about academic activities of Japanese Studies Program to enhance cooperation between the network of partner organizations.

The Journal consists of invited papers, unpublished research papers and academic papers, review articles, book reviews, seminar report and interview report. The journal occasionally publishes special sections or special issues on particular topics. Manuscripts can be written in Thai or English or Japanese with English abstracts. The journal is published in simultaneous print and electronic editions. All research articles in this Journal have undergone rigorous peer review, based on initial editor screening and double-blind peer review. Any views expressed in the articles are the views of the authors only. Please provide a piece of reference in case of reproduction.

วารสารญี่ปุ่นศึกษา

Japanese Studies Journal

ISSN 0125-6416 ปีที่ 29 ฉบับที่ 2 ตุลาคม 2555 - มีนาคม 2556 Vol.29 No.2 October 2012 - March 2013

บทความวิจัยและบทความวิชาการ

日本語音声処理力の向上に及ぼす練習法と作動記憶容量の影響.....1
邱 學瑾

タイ人中上級日本語学習者のための語彙学習教材「処理短」の活用について.....12
鈴木美加・タサニー เมーターบิสิต

เปรียบเทียบการเลียงคำสรรพนามแทนคู่สนทนาของชาวไทยและชาวญี่ปุ่น.....27
กนก รุ่งกิริติกุล

ศักยภาพการทำวิจัยในมหาวิทยาลัยญี่ปุ่น.....43
วรินทร์ ววงค์

การวิเคราะห์พื้นที่บ้านญี่ปุ่น.....62
นกสินธุ์ แผลงศร

ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นยุคหินเก่าในตำราประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นของไทย.....76
ปิยวรรณ อัครราชันย์

ญี่ปุ่นกับการให้บริการล่ามทางการแพทย์เพื่อผู้ป่วยชาวต่างชาติ.....92
สิริขวัญ สวงนผล

รายงานสัมมนา

รายงานผล “โครงการศึกษาภาษาและวัฒนธรรมในประเทศไทย”.....108
มหาวิทยาลัยอาโอยามะกักคูนินและมหาวิทยาลัยริกเคียว
วรรณิษา ไวยฉายี

รายงานผล “โครงการศึกษาวัฒนธรรมในประเทศไทยระยะสั้น”.....114
วรรณิษา ไวยฉายี

บรรณาธิการแถลง

ในช่วงเวลา 3 ปีที่ผ่านมา คณะกรรมการโครงการญี่ปุ่นศึกษาได้พยายามพัฒนาและยกระดับคุณภาพวารสารสู่มาตรฐานสากล จนได้รับการจัดให้อยู่ในฐานข้อมูลศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย ปัจจุบันวารสารญี่ปุ่นศึกษาได้เข้าสู่ระบบออนไลน์ (Open Journal Systems) แล้ว นับตั้งแต่ปี ผู้นิพนธ์สามารถส่งบทความผ่านระบบออนไลน์ได้ และบทความที่ผ่านการพิจารณาและตีพิมพ์ในวารสารญี่ปุ่นศึกษาจะได้รับการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ สามารถดาวน์โหลดบทความล่าสุดรวมถึงบทความย้อนหลังได้สะดวกรวดเร็วขึ้น รวมทั้งสามารถสืบค้นและตรวจสอบการอ้างอิงบทความได้ผ่านเว็บไซต์ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย ผู้อ่านที่มีความสนใจในบทความวิชาการด้านญี่ปุ่นศึกษา ก็สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่ายขึ้น นับว่าเป็นการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์แก่วงวิชาการ กองบรรณาธิการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านผู้อ่าน คณาจารย์ นักวิจัย นักศึกษา จะได้ใช้ช่องทางนี้และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านญี่ปุ่นศึกษาให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ในทางสร้างสรรค์ยิ่งขึ้น

ปัจจุบันข้อมูลของวารสารญี่ปุ่นศึกษา สามารถเข้าถึงได้ผ่าน 3 ช่องทางคือ

1. เว็บไซต์ของสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา <http://www.asia.tu.ac.th> โดยคลิกที่หน้าปกวารสารญี่ปุ่นศึกษา ก็จะลิงก์ไปยังข้อมูลที่ต้องการได้
2. เว็บไซต์วารสารออนไลน์ คือ <http://library.tu.ac.th/ojs2/index.php/JSJ/index> ซึ่งมีวารสารย้อนหลังตั้งแต่ ปีที่ 25
3. เว็บไซต์ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย ในช่องสืบค้นข้อมูลวารสารวิชาการไทย http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/search.html หรือ <http://www.tci-thaijo.org/index.php/index/index>

สำหรับวารสารญี่ปุ่นศึกษานับปีที่ 29 เล่ม 2 นี้ ประกอบด้วย บทความวิจัยและบทความวิชาการ 7 เรื่อง และรายงานโครงการของสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา จำนวน 2 เรื่อง

บทความวิจัยด้านภาษาญี่ปุ่นมี 3 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง “ The Effects of the Practice Method and Working Memory Capacity in Japanese Speech Processing” ซึ่งนำเทคนิคแซโดอิงมาใช้ในการพัฒนาทักษะการพูดของนักศึกษาชาวไต้หวัน ““SHORITAN” Vocabulary-building Exercises for Intermediate- and Advanced-Level Thai learners of Japanese” เสนอแนวทางการเพิ่มพูนความรู้ด้านคำศัพท์โดยใช้แบบทดสอบออนไลน์ เพื่อสำรวจความเข้าใจในคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย และ “เปรียบเทียบการเลียงคำสรรพนามแทนคู่สนทนาของชาวไทยและชาวญี่ปุ่น” นำเสนอความแตกต่างระหว่างชาวไทยและชาวญี่ปุ่นในด้านการใช้คำสรรพนามแทนคู่สนทนา

บทความวิจัยด้านญี่ปุ่นศึกษามี 4 เรื่อง ได้แก่ “ศักยภาพการทำวิจัยในมหาวิทยาลัยญี่ปุ่น” “การวิเคราะห์นิทานพื้นบ้านญี่ปุ่น” “ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นยุคหินเก่าในตำราประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นของไทย” “ญี่ปุ่นกับการให้บริการล่ามทางการแพทย์เพื่อผู้ป่วยชาวต่างชาติ” แต่ละบทความนำเสนอแง่มุมที่นักวิจัยชาวไทยให้ความสนใจกับสังคมญี่ปุ่นในหลายมิติ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และ อนาคต

รายงานผล “โครงการศึกษาภาษาและวัฒนธรรมในประเทศไทย:มหาวิทยาลัยอาโอยามะกักคุอินและมหาวิทยาลัยริกเคียว” และ รายงานผล “โครงการศึกษาวัฒนธรรมในประเทศไทยระยะสั้น” เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าโครงการญี่ปุ่นศึกษาเล็งเห็นความสำคัญของการเผยแพร่ความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่นักศึกษาญี่ปุ่น ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างนักศึกษไทยและญี่ปุ่นโดยเริ่มต้นจากการใช้ชีวิตร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

กองบรรณาธิการขอขอบคุณ เจแปนฟาวน์เดชันที่ให้การสนับสนุนการตีพิมพ์วารสารญี่ปุ่นศึกษามาโดยตลอด กองบรรณาธิการชุดนี้หมดวาระลงแล้ว และขอส่งมอบงานต่อให้แก่กองบรรณาธิการชุดใหม่ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารญี่ปุ่นศึกษาจะได้รับการสนับสนุนจาก ผู้อ่าน ผู้นิพนธ์ สืบเนื่องต่อไป